

Hjem > Landdistriktsmidler > 2013 > Formidling og demo af ny viden > Sommer- og efterårsudbringning af kvæggylle

Sommer- og efterårsudbringning af kvæggylle

Græs har god udnyttelse af gylle i august. Lav en plan for at udbringe tilstrækkelig meget gylle til at sikre opbevaringskapaciteten frem til et sent forår.

Juli måneds tørke har sat sine spor på græsmarkerne, selv hvor der er vandingsmuligheder, har varmen sat en begrænsning for den vegetative vækst, og i stedet er der dannet stængler.

For at få græsset i vækst igen skal de frøbærende stængler fjernes ved slæt eller afpudsning, når vejret bliver lidt køligere, før vanding eller nedbør. For at genstarte den vegetative vækst i en udtørret græsmark skal der på sandjord tilføres mindst 30 mm vand. Det er ikke relevant at udbringe gylle, før græsset har fået vand og er i vækst igen.

Prioriter derfor gylle først til det græs, som er i bedst vækst, og afvent vand og vækststart, inden udtørrede marker får gylle.

Selvom det 3. slæt giver lavt udbytte, kan der ikke forventes at være en stor pulje af næringsstoffer tilgængeligt fra sidste gylleudbringning. Der vil med nedbøren blive omsat organisk materiale, men der kan ikke regnes med en stor kvælstofeffekt herfra.

Græsset kan godt udnytte 25-30 tons gylle pr ha, så **sørg for at få tømt ud i gyllebeholderen, så opbevaringskapaciteten er sikret frem til foråret.**

Udnyttelsen af gyllen falder, og bliver mere usikker ved udbringning i september måned. Senere udbringning end august bør derfor kun anvendes som nødløsning i forhold til opbevaringskapaciteten. Hellere udbringe en større mængde i august end at satse på udbringning i september.

Udbringningsteknik

Gyllen kan nedfældes eller forsures og slangeudlægges. Der er ikke opnået signifikante udbytteforskelle på de to metoder i sidste års forsøg, og hvor der ikke er betydelig risiko for strukturskader efter nedfælder, og der er udbragt tilstrækkelige mængder svovl (35-40 kg S) er nedfældning oftest billigst.

Sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er defineret, at der skal være en tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske på en miljømæssig forsvarlig måde. I det forgangne år fik mange landmænd udfordret opbevaringskapaciteten efter en våd september, som ikke tillod udbringning af den planlagte gylle til græsset, og hertil et forår som lod vente på sig, med husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav om optøet jord helt ned til 15 cm.

Der skal være opbevaringskapacitet til minimum 6 måneders husdyrproduktion, inklusiv tilledning af vaskevand og vand fra betonbefæstede arealer, som ofte er undervurderet. Almindeligvis svarer det til 7 måneder for kvægeejendomme med græssende dyr i sommerhalvåret. I det forgangne år, var 7 måneder ikke nok for mange landmænd, så få tømt godt ud i gyllebeholderen.

I nedenstående tabel er beregnet, hvor stort et areal med fodergræs, vinterraps eller frøgræs (i procent af det samlede areal), der skal til for at sikre en tilstrækkelig opbevaringskapacitet frem mod 1. april. Som det kan ses, skal man have en kapacitet på 8 måneder for at afslutte gylleudbringningen med en tom beholder midt i august.

I tilfælde af, at man ønsker at anvende tankforsuring, for at kunne udbringe gyllen med slæbeslanger, skal der være plads til skumdannelse ved forsuren, svarende til 1 meter til kanten af gyllebeholderen. For mange beholdere, med en dybde på ca. 4 meter, reducerer det opbevaringskapaciteten med hele 25 pct. Tanken kan forsures til pH 5,0 inden vinteren, hvorved behovet for ekstra syre vil være minimalt inden forårsudbringning, med et mindre pladsbehov til skum.

Tabel 1: Krav til sædskifte ved forskellig opbevaringskapacitet af kvæggylle. Det forudsættes, at gyllebeholderen er tom medio august (efter 3. slæt).

Vurderet opbevaringskapacitet, måneder	Andel af sædskiftet med græsudlæg, græs, vinterraps eller frøgræs	Maks. beholdning 1. oktober
6	25	Tom
7	25	1 mdr. produktion
8	20	2 mdr. produktion
9	10	3 mdr. produktion
10	10	4 mdr. produktion
11	-	5 mdr. produktion
12	-	6 mdr. produktion

Tabellen tager udgangspunkt i, at gyllebeholderen tømmes (efter både 2. slæt græs juli og) efter 3. slæt græs i august. En gyllebeholder med 6 måneders opbevaringskapacitet bør tømmes igen før 1. oktober.

Tit højre i tabellen kan man se det maksimale gylleindhold i tanken pr. 1. oktober, hvis man vil sikre sig en opbevaringskapacitet frem mod 1. april.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.

Promilleafløbsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'